

Torta sa sirom

Tijesto
400 g brašna
220 g maslaca
2 jaja
80 g šećera
½ praška za pecivo

Nadjev
500 g svježeg kravljeg sira
3 jaja
100 g šećera u prahu
2 pudinga od vanilije
1 žlica naribane limunove korice
3-4 žlice limunovog soka
2 vanilin šećera
150 ml vrhnje za kuhanje

Od brašna, praška za pecivo, maslaca, šećera i jaja izradite prhko tijesto. Ostavite ga na hladnom mjestu pola sata. Za to vrijeme pripremite nadjev (krema). Svježi sir dobro ocijedite i izradite ga električnom miješalicom. Dodajte šećer u prahu, vanilin šećer, limunovu koricu i sok, sadržaj vrećice pudinga, žumanca i vrhnje (smetana). Sve dobro izmiješajte, a na kraju lagano umiješajte čvrsti snijeg od bjelanjaka. Priko tijesto primijesite, razvaljute te s ¾ količine tijesta obložite dno i stranice okruglog kalupa promjera 20 cm. Pecite u pećnici zagrijano na 210 Celzijevog stupnja 10-15 minuta dok tijesto ne dobije svjetložutu boju. Kalup s tijestom izvadite iz pećnice, ulijte pripremljeni nadjev, po površini naribajte preostalo prhko tijesto i nastavite peći na istoj temperaturi 20-ak minuta, a potom još 30 minuta na temperaturi od 180 Celzijevog stupnja. Ohlađenu tortu posipajte šećerom u prahu i poslužite.

Adresa glasila: Carașova; Caraș-Severin 327065; România; tel.0040255232255; fax:0040255232255;
e-mail: zhrv@mymail.ro

Izdavač: Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj

Direktor: prof. Radan Mihai Glavni urednik: prof. Domaneant Iacob,

Urednik: prof. Iser Maria, prof.Iancov Gheorghe Fotoreporter: Radan Ljubomir-Mile;
Tehnički urednik: Tincul Marian Milan

Besplatni oglasi

Zadnja stranica našeg lista namjenjena je besplatnim oglasima. Molimo sve zainteresirane neka nam se javе u ured redakcije u Karaševu.

Oglasi:

Firma RHG GARANTA-2005 prodaje po povoljnoj cijeni špojeri.

Informacije: Karašev br.75 mob. 0740866138; 0745785907; telefon: 0255232371; 0255232051; 0255232054.

Proizvode možete kupiti i uz kredit Raiffeisen banke.

Navratite i pogledajte osobno naše proizvode.

Prodajem auto u vrlo dobrom stanju (Mazdu). Informacije možete dobiti svakim radnim danom na broj telefona: 0255/233727 ili na broj mobitela 0729596502.

Prodajem stariji auto za dijelove (Toyota). Auto nije funkcionalan, ali pojedini dijelovi još uvjek se mogu iskoristiti. Informacije na broj telefona: 0255/233727, mob. 0729596502

Dobro je znati:

**- Oljuštene jabuke da ne bi dobile smeđu boju
dobro je držati u soku od limuna**

Upozorenje na odlaganje smeća

Uprava općine Karašev upozorava svoje stanovnike da jednom u dva mjeseca u općinu dolazi posebni smetlar koji prikuplja stari lomljeni namještaj, pokvareni kućni aparati i druge nepotrebne rabljene stvari.

Amateri Karaševske Zore upoznali su ravnicike pokladne igre

•••••
I ako smo na početnu ove godine folklorni kud "Karaševska Zora" u veljaći nastupio je na dvijema pozornicama u našoj županiji. Početkom mjeseca nastupili su zajedno sa folklorenom grupom iz Klokočića u Čâlnici. Krajem mjeseca bili su u selu Ravniku s prigodom poklada. Mladi iz Karaševa ostali su iznenađena ljepotom običaja u Ravniku. Nadajmo se da u buduće ravnicike običaji će postati poznatiji. •••••

Hrvatska grančica

ZAJEDNIŠTVO HRVATA U RUMUNJSKO Godina X. broj 29.ožujak 2006

Otimaju kapom i šakom.

str.2

Da li se Kulturni dom u Nermiđu može obnoviti?

str.4

Poklade u selu Ravniku

str.7

Alianța minorităților naționale din județ...

str.8

Nemar ili inat.

str.9

ODE ZIMA

Ćarnu vetrić blag.
Sunce granu i upeče.
Na snijegu nema trag,
Zima ode i uteče.
Kamo ode, kamo uteče?
Tamo gdje će opet obući
Bijelo zimsko odjeće.

Sopolak se smješka.
Ljugva plavi miris širi.
Što li je to, moji mili?
Pa to je proljeće!!!

M.Radan

OTIMAJU KAPOM I ŠAKOM

Naša braća, čelnici (poglavarji) Demokratskog Saveza Hrvata u Rumunjskoj (DSHR), za početak Velikog posta (prije i u vrijeme Fašanki), založili se da se i za njih nešto čuje i piše u, razume se, „javnim novinjama“. A da bi se to učinilo oni započesse:

-od subote: u Ravniku se pojavili knezom Vlašićem Marjanom na odvijanju olimpijskog natječaja za materinski jezik, i u ime: Ministarstva, Inspektorata, DSHR-a i Počasnog konzulata napisaše „Diplomu“ za svakog sudionika na olimpijskim natječaju u kojoj piše da Inspektorat organizira olimpijadu, a oni pomagaju tom organiziranju. U novini „Timpul“ pišu da DSHR i Počasni konzulat, organizira

olimpijadu. Koja je istina? Istina je da olimpijadu organizira Inspektorat. Ako se osvrnemo za nekoliko godine unatrag, videćemo i istinu da se za tu olimpijadu pobrinulo Zajedništvo Hrvata i zadobilo i pravo na finalnu fazu. Što na početku nije bilo.

Naša braća poglavari – HOP KAPOM, HOP ŠAKOM – pa otmi što nije tvoje.

-u tornik na same Poklade, opet u Ravniku, pišu „u javnim novinjama“ (Timpul) da su organizirali tradicionalnu igru i bal maska. Istina je: igru maska i bal organizirali su mladi iz Ravnika (regruti) – sakupili novac, platili svirače i tako proveli tu svoju već dugoljetnu tradiciju. Jedna pos-

**korektirajte text ako ne korektiran
ovde i na >>>
Subvencija Rumunjske
vlade**

tarija žena u Ravniku reče našoj braći poglavarama DSHR-a. „organizirali ste vi vraka, kad tražite od naše djece novac!“.

Dakle, naša braća poglavari, opet – HOP KAPOM, HOP ŠAKOM – otmi što nije twoje.

Isto u tornik u Vodniku: pišu braća u javnim novinjama da su organizirali akciju za Fašanku u Vodniku s školskom djecom.

Istina: akciju su organizirale školske jedinice: iz Vodnika, Karaševa i Ričice; izabrale sebi čak i sponzora, napravile program i Pozivnicu, ali naša braća poglavari opet – HOP KAPOM, HOP ŠAKOM – otmi što nije twoje. Znate, probaju da otmu i inicijativu za asfaltiranje ravnicičkog puta, ali istina je istina i laž joj ništa ne može.

Zaključak: pune vreću, pune naša

braća poglavari DSHR-a – ali važno je samo da pogledaju dobro da li vreća ima zakrpeno dno!

I još nešto: „što se lažno piše sutra se briše“.

prof. M. Radan

fgfgfgfgf

Hora prieteniei

Nerăbdători, cu sufletele pline de bucurie, ne-am îndrepătat pașii spre localitatea Vodnic, în ziua de marți 28.02.2006, zi de sărbătoare pentru creștinii croați ce a marcat încheierea sărbătorilor de iarnă și începutul pregătirii pentru întâmpinarea Sfintelor sărbători ale Paștelui.

Prin acțiunea intitulată:

„Bucuria sufletelor noastre – Carnaval/ Radost nașega srca – Karneval” am dorit realizarea următoarelor obiective: dezvoltarea interesului pentru păstrarea obiceiurilor tradițiilor specifice comunității croate; prezentarea obiceiului legat de sărbătoarea fășangului (poklade); valorificarea în practică a informațiilor provenite din surse istorice; dezvoltarea abilităților de comunicare, colaborare și cooperare cu alți copii și alte etnii; conservarea tradițiilor locale. Obiectivele au fost atinse cu succes prin trăirile sufletești ale copiilor participanți. Mulți dintre ei au văzut pentru prima dată acest obicei. Școlile participante au fost: Școala cu Clasele I-IV Vodnic, Grădinița

P.N.Vodnic, Școala cu Clasele I-VIII Nr.2 Reșița (reprezentată de clasa I C), Școala cu Clasele I-IV Carașova și Grădinița P.N.Nr. 2 Carașova.

Cadrele didactice participante la acțiune au fost: inv. Vlasici Maria (Vodnic), ed. Radici Mirela (Vodnic), inv.

(directorul Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat, Carașova), prof. Traia Slavița (Carașova).

Bucuria din sufletele copiilor a fost fără margini, iar scăpirile din ochii lor ne îndeamnă ca „hora” să continue și să unească toți copiii școlilor din co-

Copiii școlilor primare în centrul Vodnicului

Ciontu Maria (Reșița), inv. Franț Aida (Carașova), inv. Filca Ana (Carașova), inv. Filca Sabina (Carașova), ed. Stoica Angelica (Carașova), Sorca Gheorghe

inv. Ana Filca

Županijski školski natječaj za hrvatski jezik

U subotu 25 travnja u selu Ravniku održan je školski natječaj (olimpijada) na hrvatskome jeziku, županijska razina. Bili su prisutni kandidati iz svih karaševskih škola VII,VIII i IX-ti razred. Promovirali su svi kandidati i idu na sljedeću nacionalnu etapu koja će se održati u Iašu. Od svih nazočnih na prvom mjestu, s izvrsnom ocjenom 10(deset) su: Bošca Mihaela VII

Županijski natječaj iz hrvatskoga jezika

razred o.š. Ravnik, Mircioane Petru Mihai VII razred o.š. Klokočić i Vaca Marta VIII razred o.š. Karašovo, dok

su ostali na drugom i trećem mjestu. Na kraju počasni konzulat Hrvatske nagradio je sve kandidate.

Naše pravo na dvojezične škole

Imamo pravo, zakonom osigurano, ukoliko želimo, možemo, u našim školama, našu djecu poučavati na oba jezika (na maternjem, hrvatskom, i na rumunjskome jeziku).

To pravo nemamo samo mi, imaju sve manjine u ovoj državi i ne samo tu, nego i u drugim državama u kojima demokracija i ljudska prava nisu samo „mrtvo slovo na papiru“. Sigurno se sjećate, (stariji ljudi pogotovo) mi to pravo smo imali i u starijim vremenima.

Moja mama i tata u školi učili su na oba jezika, baka isto. Bili su u našim karaševskim selima profesori i učitelji iz Hrvatske i ako pitate starije ljude o prošlim vremenima ispričat će vam lijepe priče o svojim profesorima; reći će da: „škula se je činila, ne bila sigraćka, kad si učel si prošal, kad ne, nesi prošal“ i da „profesor kad je turil u razred niti muva ne se čula“. Takva vremena su prošla. Puno toga promjenilo se u društvu i u školskome sustavu. Znanje je naraslo. Mi drugačije razmišljamo kako bi valjalo da učitelji i profesori poučavaju našu djecu. Vidjeli smo kako je i u drugim državama i želimo da kod nas bude isto, ipak, jedna stvar je ostala ista i u prošlome i u sadašnjome vremenu - naša želja da djeca nešto nauče u školi i krenu spremni u život suočavati se s različitim problemima. Postavlja se pitanje; da li nama onda trebaju škole u kojima se uči na oba jezika, ako vre-

mena su se promijenila? Mi tvrdimo da nam trebaju i objasniti čemo zašto. Prvo, iz praktičnih razloga, kada gledamo kako bi najbolje valjalo da školski sustav bude uređen da bi djeca postigli što bolji rezultat u učenju.

Zamislite na primjer situaciju; -učiteljica koja ne poznaje naš govor dobije da poučava prvi razred djece iz naših karaševskih sela, dijete je naučilo nekoliko riječi u vrtiću, ali još uvijek ne razumije svaku riječ na rumunjskome jeziku, kako će teći komunikacija, poučavanje i koliko truda učitelj ili učiteljica mora uložiti da bi dobio isti rezultat kao onaj učitelj

koji u razredu ima djecu koja razumiju dobro govor s kojim im se nešto objašnjava. A zna se na primjer koliko je važno imati dobro izgrađen temelj znanja i vještina za daljnji razvoj u procesu učenja u prvim osnovnim razredima.

Zamislite sada suprotnu situaciju; -učitelja ili učiteljicu koja poznaje naš i rumunjski govor, mogu svaki put kada vide da dijete nešto ne razumije objasniti mu na našem govoru, proces usvajanja novoga znanja u tome slučaju teče puno kvalitetnije, i učenje novih riječi na rumunjskome jeziku teče puno brže.

Drugi razlog isto toliko važan, tiče se našega dostojanstva. Ako imamo pravo i imali smo ga skoro oduvijek zašto da dopustimo da nam propadne. Očuvanje govora i našega identiteta, u velikoj mjeri ovisi o ostvarenju

toga prava. Sigurno neko nam može reći „*mi našu decu učimo doma naš jezik i svako dete koje se narodi i otvari po prvi put oči na ovej svijet, se, zajedno s maminim mlekom naš govor.*“ To je točno, ali ostaje neriješeno pitanje dostojanstva i morala.

Što mislite da se događa u dječjim glavicama kad prvi dan dođu u školu i vide ljudi koje poznaju iz sela, a s njima govore na rumunjskome jeziku?! Koliko razmišljaju; „da nije možda sramno pričati na našemu jeziku?!, „da nije možda zabranjeno razgovarati na našem materinjem jeziku?“ Stvarno ovo drugo pitanje s moralne strane, htjeli mi ili ne, otvara nova pitanja. Zar ćemo od malih nogu našu djecu poučavati da budu licemjerna?! Zar je naš jezik sramota govoriti i što smo se rodili Karaševci?

Naravno da nije, i nije zato što naš narod oduvijek je poštivao zakone ove države; u miru živio s ostalim ljudima okolo nas, poštivao tuđe običaje i kulturu, stotinama godina gradio na ovim prostorima i participirao sa svojim vrijednostima na obogaćivanju lokalne kulture,

ginuo u ratovima za ove prostore i zbog svih tih nabrojenih razloga mi imamo prava kao svi ostali građani ove države. A jedno od tih prava koj nam je zajamčen ustavom je pravo na kulturnu raznolikost i očuvanje identiteta.

Zato insistiranje na našim pravima nije stvar inata ili tvrdoglavosti nego način na koji mi sami vidimo našu budućnost i budućnost naše djece.

prof. Domaneanț Iacob

Asfaltirana cesta do Ravnika

Prošle godine u studenome mjesecu započelo je asfaltiranje ceste koja vodi u selo Ravnik i u vrlo kratkome vremenskome roku radovi su bili završeni. Novac za asfaltiranje ceste selo Ravnik dobito je od strane rumunske vlade, a projekt izgradnje odvijao se je preko Lupačke općine. Inicijativa za pokretanje projekta došla je od strane ZHR-a.

Prošloga proljeća u Karaševskoj općini bio je organiziran sastanak na kome su participirali čelnici ZHR-a i predstavnici vladajuće stranke u našoj županiji.

Na tome sastanku bilo je dogovorenje od strane profesora Milje Radana i zastupnika PD-a Sorina Frunzăverde nekoliko projekta koji se tiču naših Karaševskih sela. Bilo je dogovorenje da se pokrene projekt asfaltiranja ceste od Đeluga do selo Ravnika, onda dovršavanje izgradnja vodovoda za selo Lupak, pokretanje projekta izgradnje ceste Karašovo-Kantar i izgradnja ceste Jabalče-Padina Seacă.

Bili smo u selu Ravnik i razg-

ovarali s ljudima, narod je sretan i zahvalan ali kao i uvijek našli su se po koji što žele da tu sreću zamute.

Probudili se i vele kako samo oni su zaslužni za sve i nitko drugi im nije

Vlast je zaprimila zahtjev i nije poduzela ništa, tek na sastanku u svibnju mjesecu s gospodinom Sorinom Frunzăverde došlo se je do dogovora da se taj dio ceste asfaltira.

Ulaz u selo Ravnik

pomogao da se taj projekt ostvari. Ali isto tako moramo reći da istina nikada na leži na jednoj strani. Točno je da prošloga proljeća Lupačka općina je pridala zahtjev Rumunjskoj vlasti da popravi cestu koja vodi prema selu Ravnik, napisavši kao razlog da su poplave toga proljeća iskopale cestu.

prof. Domaneanț Iacob

Asfalt do sela Nermida

Uskoro će se asfaltirati cesta do sela Nermida. Cesta će biti produžetak od glavne ceste Karašovo-Klokotić do ulaza u selo. Projekt uključuje i obnovu mosta. Trenutno radi se na dokumentaciji za licitiranje radova.

Dužina asfaltirane ceste biti će otprilike 500 metara. Troškovi rada plaćaju se iz mjesnog općinskog budžeta općine Karaševa. Svota novaca za asfaltiranje ceste iznosi 313.000 RON.

Ploča na kojoj piše konstrutor ceste Đelug-Ravnik

Crașoveni așteaptă începerea lucrărilor la drumul județean Carașova-Cântar

La ultima întâlnire cu președintele CJ Caraș-Severin, dr. ing. Sorin Frunzăverde, a deputatului Radan Mihai, s-a convenit demararea proiectelor care vizează reabilitarea infrastructurii din satele Carașovene.

Unul din proiectele promise care ar fi trebuit să înceapă este și repararea drumului județean Carașova-Cântar. Proiectul prevede asfaltarea drumului începând cu intrarea în sat, până în centrul comunei, restul drumului rămâne și nivelați și pietruit. Al doilea proiect se referă la refacerea drumului comunal Iabalcea - Padina Seacă

Sâmbăta pe data de 4 martie a.c. la sedință care o fost organizată de U.C.R și la care au participat locuitorii comunei Carașova, una dintre multele probleme care frământă cetățenii acestei localități este și starea în care se află drumul Carașova-Cântar. Noi ne-am deplasat zilele acestea cu mașina în direcția amintită pentru a vedea starea în care se află drumul. Întra-devăr, starea drumului în unele locuri este foarte deteriorată, apa a săpat și circulația normală este mult îngreunată. Am stat de vorbă cu primarul localității noastre și l-am întrebat dacă primăria poate demara singură

Drumul Carașova-Cântar care așteaptă a fi reparat

proiectul reparării drumului județean Carașova-Cântar, fiindcă promisiunile puterii se lasă așteptate. Răspunsul administrației locale este că în momentul de față nu există suficiente fonduri financiare în bugetul primăriei pentru a se demara acest proiect fără sprijinul autorităților județene.

Ceea ce ne rămâne de făcut în momentul de față este să sperăm că seriozitatea promisiunilor date de unii lideri politici ai puterii vor fi duse

până la capăt, sau să ne asociem noi între noi și să ne rezolvăm problemele singuri aşa cum am făcut până acum, când era vorba de repararea drumurilor de pe raza comunei noastre.

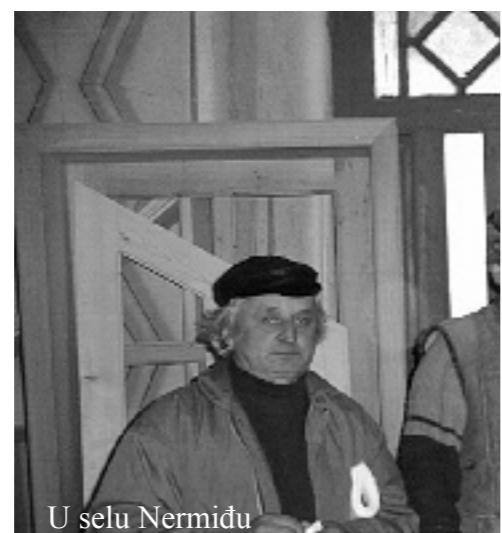
prof. Domaneanț Iacob

Da li se Kulturni dom u Nermidu može obnoviti?

Na zadnjem sastanku koji je bio organiziran u Karaševu, grupa mlađih iz sela Nermida postavila je pitanje kada će se obnoviti Kulturni dom u njihovome selu.

Odgovor na pitanje bio je dobitven odmah. Općina Karaševo možda bi i obnovila, ali u ovome slučaju novčani napor za renoviranje zgrade je popriličan și takav projekt ostaje otvoren dok se ne skupe veći fondovi a projekt dođe na red prioriteta.

Drugi prijedlog za obnovu zgrade došao je kao odgovor od strane ZHR-

U selu Nermidu

a. ZHR može finansirati renoviranje zgrade ukoliko joj se koncesionira prostor (na četrdeset i devet godina) u kojem će funkcionirati lokalna filijala ZHR-a Nermid. Prostor će se koristiti za promoviranje kulture i raznih aktivnosti koje bi Nermidjanje pokretali, a tiču se kulturnoga života sela. Nakon ovoga prijedloga u selu pojavit će se razna pitanja i nedoumice glede budućnosti kulturnoga doma ukoliko

nastavak na str. br.5

Nemar ili inat

Vidimo na televizor slike koje pokazuju materijalno stanje škola u našoj državi. Čovjek pogleda i zaboravi. Svakodnevni problemi odvuku nam pažnju na drugu stranu. Taj problem postaje bolan kada vidimo da tu kod nas, među nama postoje škole u kojima materijalni uvjeti i organizacijska moć toljiko je siromašna da bude kod

Marijan Lukačela primio nas je, pokazao nam školu i objasnio s kojim problemima se suočava. Škola je velika i dopola uređena. Prizemlje je bilo uređeno potporom roditelja, razredi su relativno čisti i uređeni onoliko koliko novčana sredstva su dopustila da se potroši. Problem se pojavljuje kada se popnete na prvi kat i izadete u dvorište. Uvjeti rada na prvoj katu, u razredima vrlo su oskudni (da ne kažemo

Učionica biologije u ravničkoj školi

slučajnog gledatelja strah i pitanje: „kamo idemo i kamo nas vode ljudi koji vode odgovornost tih institucija?“

Bili smo prilikom županijskoga natječaja iz hrvatskoga jezika u Ravničkoj školi. Ravnatelj škole prof.

katastrofalni). Bilo nam je rečeno da postoji obećanje od Lupačke općine da ove godine dobiju se novčana sredstva za popravak i prvog kata.

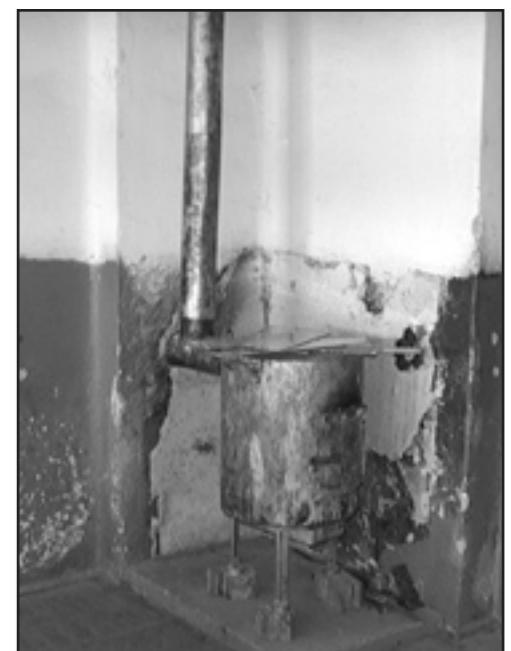
Mi smo probali kontaktirati Lupačkoga kneza da nam potvrdi informaciju. Nažalost, bili smo odbijeni i pitanje koje se nameće je: „koliko

„Euro 200“

Program „Euro 200“ subvencionira kupnju kompjutera. Rumunjska vlast ponovno je pokrenula program subvencioniranja kupnje kompjutera putem programa „Euro 200“. Pro-

gram subvencioniranja ide preko škola i krajnji rok za predaju papira je 31.03.2006. Dodatne informacije koje papire i kome trebate predati zatražite u školama gdje je vaše dijete, od ravnatelja (direktora), od tajnice (sekretara/sekretare) ili na internet adresi www.euro200.ro

vlastodržci u Lupačkoj općini imaju realnu volju da pomognu ravničkoj školi?“. Pitamo se, jer sličan problem zapuštanja škola od općina i ravnatelja škola postoji i u ostalim karaševskim selima: „kamo nas to vodi?“ Da li smo možda svi mi krvivi za tu situaciju? Jedna stvar postaje jasna svakome kad porazmisli o tome problemu. Kada maknemo na stranu argumenti svih institucija da nemaju

Materijalni uvjeti u ravničkoj školi novaca za školstvo ostaje jedino pitanje: „kako drugi mogu, i s malo novaca, nešto napraviti, dok drugi stoje na mjestu i argumentiraju to bespari-com. Da li se iza argumenta o besparici skriva zla volja i nemar?!!!“

prof. Domaneant Iacob

nastavak od str. br.4

projekt koncesije se ostvari. Većina je shvatila da takav prijedlog bi dobro došao za selo, jer napokon netko daje novce i radi nešto za selo, dok kod nekoliko osoba pojavi se je strah da nakon koncesije zgrade ona bude prodana i zabranjeno ljudima da dalje koriste prostor.

Prikupili smo informacije s obadvije strane i javljamo što smo čuli. Dom kulture nitko ne namjerava uzeti i prodati, on će se renovirati i opet koristiti za kulturne aktivnosti-ljudi iz sela će predlagati projekte i organizirati aktivnosti.

Lokalni vođa filijale Zajedništva u Nermidu će administrirati zgradu i interesu naroda organiziranjem raznih akcija zajedno s ljudima iz sela. Dakle, strahovi koji su se pojavili su neosnovani; pitanje koje se postavlja je, koliko ljudi koji se protive toj ideji su neinformirani ili „napuckani“ od nekoga da posiju mržnju i na kraju kažu kako za Nermid nitko ne želi ništa napraviti i onda se pojave i kažu kako samo oni mogu spasiti selo iz

Nermidjanje raspravljuju o seoskim problemima

mraka. Čuli smo i takve informacije, zato i pišemo.

Na kraju, problem je: "da li treba ili ne obnoviti stari Dom kulture", a to pitanje je stvar naroda iz sela i da li žele da se nešto napravi za njih, jer ZHR i ako ne dobije koncesiju na zgradu

Opasnost od zaraze

Bili smo prigodom pokladnoga slavlja u selu Ravniku, opazili smo ružnu stvar i pišemo kratko o njoj. U centru sela, blizu bunara, vlasnik dućana, od „gerete“ je stvorio javni WC. Podsećamo nesvesnog vlasnika da mnogi ljudi piju vodu iz toga bunara. Budimo razumni i dopustimo i drugima da žive pored nas.

„Gereta“ i bunar

prof Domaneanț Iacob

Improvizirani WC

Subvencija Rumunjske vlade

Poljoprivrednici koji obrađuju zemlju i uzgajaju domaće životinje imaju pravo na subvenciju za ksilice, generatore za struju i aparate za mužnju krava. Vlada plaća 60%, seljak 40%. Uz potrebne

dokumente koje treba podnjeti, obavejno je imati pri sebi potvrdu iz op'ike koliko zemlje imate i stoku koju odgajate. Podrobne informacije u poljodjeljkom odjelu u Rešici (Sectia Agricola

Završen makadam do Iabalča.

Krajem studenoga mjeseca završeni su radovi makadamske ceste (put posipljan kamenom) od sela Iabalča do glavne ceste Rešica – Anjina. Troškovi rada podnosi je FRDS (Fondul Român de dezvoltare socială).

Alianța minorităților naționale din județ și-a început activitatea sub bune auspicii

Fără a intra într-o analiză exaustivă a Protocolului și a Regulamentului de organizare și funcționare al alianței pentru a argumenta că titlul articolului nu-i o simplă figură de stil, ci, din contră, reprezentă o realitate concretă, se impune a preciza obiectivele majore ce ni le-am propus. Este vorba, în principal, de organizarea de activități culturale comune în scopul păstrării identității naționale și-n acest context promovarea conviețuirii cu majoritatea românească, precum și prezentarea problemelor specifice, cu care se confruntă comunitățile etnice, autorităților publice și demersul comun pentru rezolvarea acestora. Prin rapiditatea cu care s-a finalizat demersul alianței, aceasta și ca urmare a solicituinii pe care a manifestat-o președintele Consiliului Județean, domnul profesor universitar doctor inginer Sorin Frunzăverde, evidențiem crearea cadrului politico-juridic prin care reprezentantul alianței a primit statutul de membru-observator în

tiv menționat la începutul articolului, din lipsă de spațiu, ne vom rezuma la a puncta doar activitatea tineretului. Astfel tinerii au organizat deja două acțiuni comune. Prima, în organizarea Forumului Democrat German, având ca tematică abordarea originii etnicilor și a momentului aşezării lor pe aceste meleaguri, iar cea de a doua, în organizarea UDMR-ului, cu tema vizând specificul portului popular și evoluția lui în timp, evidențindu-se necesitatea preocupării tinerilor pentru păstrarea lui. La ultima acțiune s-a stabilit și calendarul acțiunilor tinerilor pentru acest an, astfel încât fiecare etnie să fie organizatoarea unei acțiuni.

prof. Iancov Gheorghe

Mlađi iz „Karașevske Zore“ na sceni prilikom nastupa

cadrul Consiliului Județean. Concret, este vorba de hotărârea Consiliului Județean adoptată în ședința sa din luna februarie a.c. prin care, în ședințele din plen, președintele alianței – în calitatea ce i s-a conferit, asemenea consilierilor, - este informat cu 5 zile înainte despre ordinea de zi și astfel, în luarea de cuvânt în cunoștință de cauză la acele puncte care

vizează problematica etnicilor, poate influența votul consilierilor. Aceeași hotărâre stipulează și restructurarea comisiei pentru învățământ, cultură și sport, extinzându-și titulatura și cu „și minorități“, ceea ce reprezintă adeverirea problematicii din programul ei de activitate și din perspectiva intereselor comunităților etnice și, în activitatea ei, reprezentantul comunității având astfel posibilitatea de a le susține. Cât privește concretizarea celuilalt obiec-

Gubi se naša tradicija veza ženske košulje

Oduvjeck narodna nošnja je bila jako cijenjena u našim karaševskim selima. Početak izrađivanja naše "karaševske košulje" iz davnih dana je nepoznat. Dosta stvari o izradi gornjeg djela (oplećak) danas sasvim je izgubljeno. Pamti se još da taj dio košulje nekada se je tkao i "kljecao" a vez je bio od "vlaško" i "našlingovan". Taj način rada danas je sasvim nestao. Negdje 50-tih godina prošlog stoljeća se je počelo izraditi ta vrsta veza na križice i to s tamno smeđom bojom i ukrašavati ga s drugim bojama ali pretežito su dominirale tamne boje. Pa sve do 90-tih godina bio je jako veliki natjecaj. Znalo se za velike crkvene blagdane kao Božić i Uskrs da mora biti napravljen novo odjelo (košulja) isto i za Cvjetnicu, ali to je moralo biti "načurano" radeno većinom s bijelim i tamnim bojama, nije smijelo biti crvene boje.

U odnosu na sva naša karaševska sela jedino u Karaševu su poznate žene koje su izvodile uzorke za taj vez. To su bile par žena koje su sada dosta u starim godinama kao: Ana Tamburasa, Marija Maksonja, Pešonja, pokojna Lina Zdrinijina, Marija Finina, Marija Mezdriljajka (Maksonja). Od svih na-

vedenih žena jedino posljednja još i danas to radi.

A neka mlada žena koja bi mogla to znati izvoditi trenutno više ne postoji. Isto tako kako su postojale žene za izvođenje veza bile su i žene koje

oko četiri. Danas naši mladi ne samo da ne žele nositi narodnu nošnju nego ne žele niti učiti raditi taj ručni rad. Nekada znalo se za svaki blagdan i za svatove da se mora obući karaševska

Veziljka Đurasa Marija veze nošnju za unuku

su vezle. Veziljka ih je bilo više i to čak i u drugim karaševskim selima, ali nažalost danas ih ima sve skupa

nošnja. Sada rijetko kad na nekoj svadbi, školskom nastupu pojavi se još po koja osoba obučena u nošnju. Obavezno još uvijek se poštuje običaj da na prvoj pričesti i krizmi dijeca nose nošnju u svetoj crkvi. Naša tradicija nošenja karaševskog odjela počela je minuti nakon 90-tih godina zajedno s masovnom privremenom migracijom karaševskog stanovništva na rad u evropske zemlje. Ukoliko ni jedna mlada žena ne želi naučiti raditi i nastaviti tradiciju izrađivanje ženske košulje gdje će stići naša karaševska budućnost i kultura?

prof. Iser Maria

Poklade u selu Ravniku

Još od starijih vremena naši Karaševci sačuvali su tradiciju običaja za početak korizme. Od kud su naši stari preuzeli taj običaj još je nepoznato, ali znamo da sve generacije do sada iz te sredine su ga naslijedile. Poznato nam je da skoro sve etničke skupine iz naše županije imaju slični običaj.

Održava se u nedjelju i utorak prije čiste srijede ili pepelnice. U ta dva dana u našim selima ljudi se oblače i stavljaju maske na lice. Od svih karaševskih sela jedino najpoznatije poklade su u selu Ravniku, gdje se mladi maskiraju i šetaju se po selu. Maske davnih dana bile su od bijelog platna i našarane. Tek negdje 80-tih godina ljudi su ih kupovali u dućanu.

Postoji određeni redoslijed maskiranja, dopodne mladi oblače se u dugačke jakne (kožuci) i oko pojasa nose zvona (medvjede). Zajedno s "medveđi" idu i "čerbuljke". Popodne "mošulje" oblače se u tradicionalnu narodnu nošnju. U utorak postoji običaj da se oponaša običaj svadbenog obreda.

Maskiranje mladih počinje u nedjelju ujutro, traje do navečer skoro dok se spusti mrak. U utorak isto tako, jedino što tog dana završava s "balom", koji se održava u Domu kulture i traje do ponoći. U ponoć zazvoni zvono u crkvi, prekine se ples i svi odlaze kući jer počinje korizma ili veliki post. Trenutno osobe srednje dobi smatraju sramotno maskiratise i iz toga razloga tradicija je počela minuti. Običaj su preuzele dijeca ali ipak ima još koje iznimke, zna

"Mošulje" iz Ravnika

se još po koja starija osoba obući kao "mošulj". U Nermidu, Vodniku, Lupaku i Klokotiću maskiraju se samo nekoliko parova, dok u Karaševu postoji samo jedna obitelj koja se šeta selom. U Klokotiću osim maskiranja u nedjelju i utorak postoji i tradicija koja je sačuvana za "Mišji pondelnik"

kada se održava bal za djecu. Moram napomenuti da u svim karaševskim selima na drugi dan maškara drži se u Domu kulture bal. Običaji za poklade ostali su nepromjenjeni jer u svakoj kući obavezno moraju se peći palačinke (skovarde) i krafne.

prof. Iser Maria

"Medvid" modernom maskom puši cigaretu